

BG05M2OP001-3.004-0001 „Нов шанс за успех“

Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“

**АДАПТИРАНА УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА, КОМПОНЕНТ *БЪЛГАРСКИ ЕЗИК*, III ЕТАП,
ЗА ОБУЧЕНИЕ В КУРС ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КОМПЕТЕНТНОСТИ
ОТ ПРОГИМНАЗИАЛНИЯ ЕТАП НА ОСНОВНАТА СТЕПЕН НА ОБРАЗОВАНИЕ**

КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Адаптираната учебна програма по български език за VII клас е предназначена за обучение на лица, навършили 16 години, които не са ученици. Тя е синхронизирана по отношение на теми, на компетентности като очаквани резултати от обучението и на нови понятия с учебната програма за VII клас за общообразователната подготовка по български език. Съобразена е с утвърдения адаптиран учебен план, според който обучението е 12 учебни седмици, а седмичният брой часове по български език и литература е 9 часа – общо 108 часа.

Препоръчително е следното разпределение на седмичния брой часове между двата компонента на учебния предмет: български език – 5 часа седмично; литература – 4 часа седмично.

В обучението по български език в VII клас продължава овладяването на базисни знания, умения и отношения, предпоставка за запознаване на обучаемите със системата на съвременния български книжовен език и за развиване на тяхната комуникативна компетентност.

Във връзка с развиване на социокултурните компетентности учебната програма представя теми, които предполагат дейности, насочени към овладяване на умения да се извлича и да се подбира информация от медийни и от художествени текстове (на хартиен и на електронен носител) за изпълняване на комуникативни задачи.

По отношение на развиваните езикови компетентности учебната програма предлага теми, насочени към осмисляне на: особености, които имат текстовете в масовата комуникация и художествените текстове; системата на глаголните наклонения и преизказните глаголни форми; същността и употребата на сложното съставно изречение и на сложното смесено изречение; начини за предаване на чужда реч в текст.

Темите, основа за развиване на комуникативните компетентности в устното и в писменото общуване в VII клас, са насочени към изграждане на умения за участие в дискусия, за редактиране на текст и за създаване на CV.

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Теми	Компетентности като очаквани резултати от обучението	Нови понятия
1. Текстът в масовата комуникация	<p>Характеризира ситуацията на общуване в масовата комуникация.</p> <p>Разпознава интервю, репортаж и информационна бележка като медийни текстове.</p> <p>Търси, извлича, подбира, анализира, синтезира информация от различни медийни текстове (на хартиен</p>	<p>средства за масова комуникация</p> <p>интервю</p> <p>репортаж</p> <p>информационна бележка</p>

	и на електронен носител) при изпълнение на определена комуникативна задача.	
2. Художествен текст	Търси, извлича, подбира, анализира информация от художествен текст (на хартиен и на електронен носител) за изпълнение на определена комуникативна задача.	
3. Думата като лексикално средство в текста	Разпознава неутрална и експресивна лексика в текст. Разпознава домашни думи и чужди думи (чуждици и заемки). Използва изразните възможности на думите в речевата практика. Използва различни източници, включително и на електронен носител, за обогатяване на речника с нови думи и с нови значения на познати думи.	неутрална лексика експресивна лексика домашни думи чужди думи (чуждици и заемки)
4. Звукови промени в думата	Обяснява случаи на несъответствие между изговор и правопис на думи. Изговаря и пише домашни и чужди думи според правоговорните и правописните правила.	
5. Дискусия	Ориентира се в темата на дискусията. Участва в дискусия, като организира логически и аргументирано изказванията си; умее да оспори мнение, като проявява толерантност и учтивост към събеседниците.	дискусия

	Спазва правоговорните изисквания; съобразява интонацията и силата на гласа си с конкретната речева ситуация.	
6. Наклонение на глагола	<p>Познава спецификата на наклонението като начин за изразяване на отношение на говорещото лице към глаголното действие.</p> <p>Разпознава и правилно образува форми на изявително наклонение, на условно наклонение и на повелително наклонение.</p> <p>Използва видовете наклонения според целта на общуване.</p>	<p>наклонение на глагола</p> <p>изявително наклонение</p> <p>условно наклонение</p> <p>повелително наклонение</p>
7. Преизказни глаголни форми	<p>Разпознава преизказни глаголни форми в текст.</p> <p>Уместно употребява преизказни глаголни форми в зависимост от ситуацията на общуване.</p>	преизказни глаголни форми
8. Сложно съставно изречение	<p>Разпознава подчинителни връзки в сложното изречение.</p> <p>Разпознава сложно съставно изречение.</p> <p>Разпознава главно и подчинено изречение в сложното съставно изречение.</p> <p>Уместно използва сложни съставни изречения в речевата практика.</p>	<p>подчинителна връзка</p> <p>сложно съставно изречение</p> <p>главно и подчинено изречение</p>
9. Сложно смесено изречение	Разграничава съчинителни от подчинителни връзки в сложното смесено изречение.	сложно смесено изречение

	<p>Разпознава сложно смесено изречение.</p> <p>Уместно употребява сложни смесени изречения в речевата практика.</p>	
10. Пряко и непряко предаване на чужда реч	<p>Познава правилата за пряко и непряко предаване на чужда реч в текст.</p> <p>Познава начини за цитиране и тяхното правописно и пунктуационно оформяне.</p>	цитат
11. Редактиране на текст	<p>Познава и използва различни начини за редактиране на текст, за да постигне правилност и уместност на изказа.</p> <p>Спазва изучените книжовни езикови правила.</p>	
12. CV	<p>Създава CV, като подбира необходимите факти в зависимост от предназначението на CV.</p> <p>Съобразява се с изискванията за графично и за структурно оформяне на CV.</p> <p>Спазва книжовни езикови правила.</p>	CV

СПЕЦИФИЧНИ МЕТОДИ И ФОРМИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА НА ОБУЧАЕМИТЕ

Оценката на постиженията на обучаемите е комплексна, като включва резултатите от формираните умения на всеки обучаван да използва в речевата практика езиковите единици в писмена и в устна форма на общуване и развиване на комуникативните умения.

Резултатите от обучението по български език се отчитат въз основа на наблюдение на цялостната работа, на проследяване напредъка на всеки обучаван по време на курса при изпълнение на:

- езикови и комуникативни задачи в писмена и в устна форма
- писмен тест, който включва задачи с четири избираеми отговора, от които само един е правилен, и задачи с кратък свободен отговор.

Оценяването трябва да отразява не само равнището на показаните знания и умения, но и да провокира у всеки обучаван интерес и стремеж към познание и към обучение, да се използва като обратна връзка за диагностициране на индивидуалния напредък.

В края на обучителния курс за всеки обучаван се оформя една обща оценка по български език и литература по шестобалната система.